

PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CỦA DOANH NGHIỆP VIỆT NAM THÔNG QUA BỘ CHỈ SỐ DOANH NGHIỆP BỀN VỮNG (CSI)

Nguyễn Quang Vinh

*Phó Chủ tịch Chuyên trách VCCI, Chủ tịch Hội đồng Doanh nghiệp vì sự
phát triển bền vững Việt Nam (VBCSD)*

Email: vinhnq@vcci.com.vn

Tóm tắt

Doanh nghiệp (DN) được xác định là nhân tố quan trọng đóng góp cho thành công của các chương trình nghị sự về phát triển bền vững (PTBV) trên thế giới và chiến lược, kế hoạch PTBV, tăng trưởng xanh của Việt Nam. PTBV cũng là lựa chọn tất yếu để các DN tồn tại và phát triển, trong bối cảnh thế giới có nhiều biến động về biến đổi khí hậu, dịch bệnh, đứt gãy chuỗi cung ứng, bất ổn xã hội. Hội đồng DN vì sự PTBV Việt Nam thuộc Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam từ năm 2014 là tổ chức tiên phong xây dựng Bộ chỉ số DN bền vững (CSI), phù hợp với trình độ phát triển của các DN Việt Nam cũng như bối cảnh kinh tế - xã hội của đất nước, nhằm hỗ trợ DN Việt Nam trên con đường hướng tới PTBV. Từ năm 2016, khi phiên bản thứ nhất được hoàn thành, Bộ chỉ số CSI đã được truyền tải rộng rãi trong cộng đồng DN Việt Nam cũng như được Chính phủ, các tổ chức trong và ngoài nước ghi nhận, đánh giá cao.

Từ khóa: Bộ chỉ số CSI, doanh nghiệp bền vững, Hội đồng Doanh nghiệp vì sự phát triển bền vững

1. Tổng quan về phát triển bền vững

Khái niệm "PTBV" xuất hiện trong phong trào bảo vệ môi trường từ những năm đầu của thập niên 70 của thế kỷ 20. Năm 1987, trong Báo cáo "Tương lai chung của chúng ta" của Hội đồng Thế giới về Môi trường và Phát triển (WCED) của Liên hợp quốc, "PTBV" được định nghĩa "là sự phát triển đáp ứng được những yêu cầu của hiện tại, nhưng không gây trở ngại cho việc đáp ứng nhu cầu của các thế hệ mai sau". Hội nghị Thượng đỉnh Trái đất về Môi trường và phát triển tổ chức ở Rio de Janeiro (Braxin) năm 1992 và Hội nghị Thượng đỉnh Thế giới về

PTBV tổ chức ở Johannesburg (Cộng hòa Nam Phi) năm 2002 đã xác định "PTBV" là quá trình phát triển có sự kết hợp chặt chẽ, hợp lý và hài hòa giữa 3 mặt của sự phát triển, gồm: phát triển kinh tế (nhất là tăng trưởng kinh tế), phát triển xã hội (nhất là thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội, xóa đói giảm nghèo và giải quyết việc làm) và bảo vệ môi trường (nhất là xử lý, khắc phục ô nhiễm, phục hồi và cải thiện chất lượng môi trường; phòng chống cháy và chặt phá rừng; khai thác hợp lý và sử dụng tiết kiệm tài nguyên thiên nhiên). Tiêu chí để đánh giá sự PTBV là sự tăng trưởng kinh tế ổn định; thực hiện tốt tiến bộ và công bằng xã hội; khai thác hợp lý, sử dụng tiết kiệm tài nguyên thiên nhiên, bảo vệ và nâng cao được chất lượng môi trường sống.

Chương trình nghị sự 2030 về PTBV bao gồm 17 mục tiêu PTBV (SDGs) với 169 chỉ tiêu nhằm chấm dứt đói nghèo, chống bất bình đẳng và bất công, chống biến đổi khí hậu cho tới năm 2030 đã được thông qua ngày 25/9/2015. Chương trình nghị sự nhấn mạnh vai trò của các DN trong việc thực hiện thành công SDGs, bên cạnh vai trò của Chính phủ và các tổ chức quốc tế. Các cam kết của Việt Nam tại Hội nghị các bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc lần thứ 21 và 26 (COP 21 và COP 26) về giới hạn nhiệt độ trung bình toàn cầu đến cuối thế kỷ 21 và đưa mức phát thải ròng bằng "0" vào năm 2050 cũng nhấn mạnh vai trò của khu vực tư nhân, ở đây là các DN, trong việc thực hiện thành công các cam kết này. Điều này có nghĩa các DN được xem là một trong những yếu tố chủ chốt, đóng vai trò quan trọng trong việc định hướng và đầu tư vào đổi mới sáng tạo nhằm đáp ứng yêu cầu PTBV và báo cáo tới các nhà hoạch định chiến lược về cách thức hoạt động của mình đóng góp vào Chương trình nghị sự về PTBV toàn cầu.

Để thực hiện tốt điều này đòi hỏi sự PTBV từ phía DN. PTBV là bộ khung chính để DN xây dựng bộ máy hoạt động của mình, tối ưu quy trình sản xuất, kinh doanh, chuỗi cung ứng... để từ đó không chỉ tạo ra các tác động tích cực đối với môi trường, góp phần phát triển cộng đồng mà còn tạo ra những giá trị bền vững cho chính DN đó. Xét về mặt lâu dài, việc đầu tư cho PTBV sẽ là nhân tố quyết

định sự tồn tại và phát triển của DN. Trong lộ trình hướng đến mục tiêu PTBV của mỗi quốc gia phải kể đến vai trò quan trọng của các DN, lực lượng góp phần đáng kể tạo ra của cải, vật chất cho xã hội; nhưng cũng chính là tác nhân “để lại” những “dấu chân” ảnh hưởng đến môi trường, đến xã hội. Một chiến lược PTBV toàn diện sẽ giúp DN sớm nhận diện rủi ro trong toàn bộ chuỗi cung ứng của mình để có kế hoạch điều chỉnh kịp thời, nâng cao hiệu suất hoạt động, xây dựng niềm tin đối với khách hàng và với tất cả các bên liên quan, qua đó nâng tầm giá trị DN.

2. Chính sách, pháp luật của Việt Nam về PTBV từ năm 2015

Là một quốc gia ủng hộ và cam kết mạnh mẽ trong việc thực hiện các Chương trình nghị sự của Liên hợp quốc về PTBV, chống biến đổi khí hậu, kể từ năm 2015, tính từ thời điểm Việt Nam cùng 192 quốc gia trên thế giới cam kết cùng thực hiện SDGs, Chính phủ đã ban hành nhiều chính sách, quy định pháp luật nhằm triển khai các cam kết quốc tế quan trọng nêu trên. Một số văn bản pháp luật chính có liên quan như sau:

- Quyết định số 622/QĐ-TTg, ngày 10/5/2017 của Thủ tướng Chính phủ về Kế hoạch hành động quốc gia thực hiện Chương trình nghị sự 2030 về PTBV;
- Quyết định số 681/QĐ-TTg, ngày 04/6/2019 của Thủ tướng Chính phủ ban hành lộ trình thực hiện các mục tiêu PTBV Việt Nam đến năm 2030;
- Quyết định số 2053/QĐ-TTg, ngày 28/11/2016 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch thực hiện thỏa thuận Paris về biến đổi khí hậu;
- Quyết định số 1362/QĐ-TTg, ngày 11/10/2019 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Kế hoạch PTBV khu vực tư nhân đến năm 2025, tầm nhìn 2030;
- Nghị quyết số 136/NQ-CP, ngày 25/9/2020 của Chính phủ về PTBV;
- Quyết định số 1658/QĐ-TTg, ngày 01/10/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn 2050.

Trong các văn bản pháp luật nêu trên, Chính phủ nhấn mạnh vai trò DN là một trong những nhân tố có tính chất quyết định góp phần vào thực hiện thành

công các chiến lược, các kế hoạch, các mục tiêu về PTBV nói chung và tăng trưởng xanh nói riêng.

3. Hỗ trợ DN PTBV tại VBCSD thông qua Bộ chỉ số CSI

Trong những năm cuối của thế kỷ XX và thập niên đầu tiên của thế kỷ XXI, Trách nhiệm xã hội DN (CSR) là xu thế của các DN trong hoạt động sản xuất, kinh doanh. CSR là cam kết tự nguyện của DN đối với đạo đức kinh doanh và đóng góp vào phát triển kinh tế bền vững, nâng cao chất lượng cuộc sống cho người lao động và gia đình họ, cộng đồng địa phương và xã hội. Bước sang thập niên thứ hai của thế kỷ XX, bên cạnh thực hiện CSR, các DN cần thực hiện PTBV một cách có chiến lược và hệ thống.

Vậy PTBV DN là gì? Theo Hội đồng DN vì sự PTBV thế giới (WBCSD), PTBV DN “là một hình thức tiên bộ thực hiện kinh doanh đáp ứng các nhu cầu của hiện tại dựa trên việc không thỏa hiệp với các khả năng có thể gây ảnh hưởng đến nhu cầu tương lai”. Qua định nghĩa có thể thấy, PTBV DN có tính chất bao trùm hơn CSR, không những mang lại lợi ích dài hạn cho DN, mà còn đóng góp cho PTBV chung của quốc gia và của thế giới.

Nắm bắt từ yêu cầu thực tiễn về PTBV DN, thực hiện vai trò hỗ trợ cộng đồng DN Việt Nam PTBV, ngay từ năm 2014 VBCSD-VCCI đã chủ động, tiên phong xây dựng một bộ chỉ số PTBV dành cho các DN Việt Nam, không phân biệt quy mô, loại hình DN. Bộ chỉ số này được gọi là Bộ chỉ số DN bền vững (Bộ chỉ số CSI). Bộ chỉ số CSI là một phương pháp thống kê bao gồm các chỉ số đo lường các khía cạnh của PTBV: Kinh tế - Quản trị; Môi trường và Lao động - Xã hội, là công cụ đo lường giá trị của DN về PTBV, phù hợp với bối cảnh chính trị - xã hội, hệ thống pháp luật trong nước, trình độ phát triển của các DN Việt Nam, đồng thời phù hợp thông lệ quốc tế về PTBV. Bên cạnh đó, Bộ chỉ số CSI còn là một công cụ để ghi nhận các mục tiêu, đo lường và quản lý các thay đổi nhằm làm cho hoạt động của DN được bền vững hơn, hỗ trợ các DN xây dựng báo cáo PTBV của riêng mình.

Bộ chỉ số CSI bắt đầu được xây dựng từ cuối năm 2014 với sự tham gia của các chuyên gia đến từ VCCI, các bộ ngành, các tổ chức và DN trong nước và quốc tế. Đến đầu năm 2016, sau khi áp dụng thành công tại 20 DN hoạt động trong lĩnh vực khác nhau tại Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh, Bộ chỉ số CSI được hoàn thành với nội dung dựa trên hệ thống pháp luật Việt Nam (như: Bộ luật Lao động, Luật Bảo vệ môi trường...) và các thông lệ về PTBV quốc tế (như: Hướng dẫn lập báo cáo PTBV G4, ISO 26000 về Trách nhiệm xã hội và một số bộ chỉ số PTBV của các nước...). Theo nghiên cứu vào năm 2018 của Công ty TNHH Deloitte Việt Nam và Tổ chức Sáng kiến Báo cáo báo toàn cầu (GRI), Bộ chỉ số CSI phiên bản 2018 đã tiệm cận với các nội dung của Tiêu chuẩn lập báo cáo PTBV (GRI Standard) của GRI. Đây là Bộ tiêu chuẩn phổ biến trên thế giới được các tập đoàn đa quốc gia và một số DN lớn tại Việt Nam đang sử dụng để công bố thông tin về PTBV hàng năm tới các bên liên quan trong và ngoài DN.

Một trong những điểm khác biệt của CSI so với GRI standard trong việc áp dụng quản trị DN bền vững là CSI sẽ đo đếm và yêu cầu DN báo cáo tất cả các lĩnh vực của DN về kinh tế, xã hội, môi trường trong cả năm còn GRI standard, thì dừng lại ở mức yêu cầu báo cáo các vấn đề trọng yếu của DN đối tác động đến các bên liên quan trong quá trình kinh doanh, sản xuất của DN và chu kỳ báo cáo là 2 năm 1 lần. Đây chính là điểm mấu chốt và khác biệt để các DN Việt Nam, đặc biệt là các DN nhỏ và vừa có thể học hỏi, điều chỉnh, cũng như áp dụng các thực tiễn PTBV trong quản trị DN được dễ dàng và thuận tiện hơn, cũng như phù hợp hơn với thực trạng phát triển DN của mình.

Hàng năm, Bộ chỉ số CSI liên tục được cập nhật, điều chỉnh với pháp luật hiện hành của Việt Nam, cam kết về PTBV trong các hiệp định tự do thương mại thế hệ mới cũng như xu hướng PTBV mới trên thế giới. Việc này được thực hiện bởi nhóm chuyên gia hàng đầu đến từ VBCSD, các cơ quan Chính phủ, các tổ chức trong nước và quốc tế, các DN hội viên của VBCSD và các chuyên gia độc lập khác.

Tại thời điểm này ở Việt Nam, Bộ chỉ số CSI được coi là một sáng kiến độc đáo hỗ trợ PTBV DN với nguyên tắc đơn giản, dễ hiểu, dễ áp dụng được quán triệt từ lúc bắt đầu xây dựng cho tới các kỳ cập nhật, điều chỉnh hàng năm sau này. Năm 2016, Bộ chỉ số CSI có 151 chỉ số và cho tới năm 2022, Bộ chỉ số CSI đã được rút gọn còn 130 chỉ số cùng với tài liệu hướng dẫn rõ ràng, khoa học, nhưng vẫn đảm bảo nội dung PTBV DN. Nội dung Bộ chỉ số CSI hướng dẫn DN rà soát và từng bước thực hiện PTBV theo một chu trình khép kín, đi từ (1) Tâm nhìn, chiến lược về PTBV; (2) Tổ chức, nhân sự; (3) Thực hiện trong sản xuất, kinh doanh; (4) Theo dõi và đánh giá; và (5) Tiếp thu, cải tiến quy trình, hệ thống. Với 70% chỉ số cơ bản thuộc vấn đề tuân thủ và 30% chỉ số nâng cao là các sáng kiến, các hoạt động vượt trên tuân thủ trong quá trình hướng tới PTBV DN, điều này cho thấy:

- Thực hiện đầy đủ các chỉ số cơ bản về tuân thủ mang lại hiệu quả về bảo vệ giá trị của DN trong các khía cạnh: (1) Hướng dẫn tuân thủ pháp luật; (2) Quản lý rủi ro trong vận hành và (3) Quản lý rủi ro về danh tiếng.

- Thực hiện đầy đủ chỉ số cơ bản và 90% các chỉ số nâng cao mang lại hiệu quả về mặt giá trị trong hoạt động của DN trong các khía cạnh: (1) Tiết kiệm chi phí vận hành; (2) Tối ưu hóa chuỗi cung ứng, chuỗi giá trị và (3) Xây dựng và triển khai hệ thống công bố thông tin PTBV.

- Thực hiện tất cả các chỉ số cơ bản và nâng cao tạo ra lợi thế chiến lược cho DN ở các khía cạnh: (1) Đột phá về sản phẩm; (2) Tăng thị phần và (3) Tăng giá trị thương hiệu của DN.

Với cách tiếp cận khoa học, phù hợp với tình hình kinh tế - xã hội Việt Nam, trình độ phát triển của DN Việt Nam và thông lệ PTBV thế giới, Bộ chỉ số đã được VBCSD-VCCI sử dụng rộng rãi để hỗ trợ DN PTBV thông qua các hoạt động:

- Chương trình đánh giá, công bố các DN bền vững tại Việt Nam: đây là chương trình thường niên do VCCI cùng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Tài nguyên và Môi trường và Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam chủ trì thực

hiện. Bộ chỉ số CSI là công cụ để đánh giá, chấm điểm lựa chọn và biểu dương 100 DN bền vững.

- Kể từ năm 2018, Bộ chỉ số CSI đã được VCCI-VBCSD sử dụng để tập huấn về quản trị DN bền vững cho các DN đang niêm yết trên Sở giao dịch chứng khoán TP. Hồ Chí Minh, các tập đoàn, hiệp hội DN lớn (Cao su Việt Nam, Gia dày – Túi xách, Điện tử, Câu lạc bộ CEO...), các DN nhỏ và vừa, mạng lưới báo chí viết về PTBV DN, đồng thời hướng dẫn các DN lập báo cáo PTBV thông qua Bộ chỉ số CSI.

- Trong các Diễn đàn DN PTBV (từ năm 2015 đến nay) và Hội nghị toàn quốc về PTBV năm 2018, Quản trị DN bền vững thông qua áp dụng Bộ chỉ số CSI là một trong những chủ đề chính của các phiên tọa đàm chuyên đề tại các sự kiện lớn này, thu hút sự quan tâm, chia sẻ của rất nhiều diễn giả cũng như các đại biểu tham dự.

Căn cứ trên nội dung của Bộ chỉ số CSI, VBCSD-VCCI đã xây dựng Bộ chỉ số DN bền vững cho các DN chế biến thủy sản cho tổ chức Oxfam Việt Nam năm 2016; Bộ chỉ số DN bền vững cho các DN da giày – túi xách cho tổ chức IDH (Hà Lan) và Hiệp hội Da giày – túi xách Việt Nam năm 2018 và tiến tới tích hợp trong việc đánh giá PTBV của khu công nghiệp trong chương trình Thúc đẩy các khu công nghiệp theo hướng bền vững tại Việt Nam của tổ chức IDH (Hà Lan) vào cuối năm 2022.

Năm 2019, VBCSD-VCCI đã nghiên cứu đánh giá quá trình PTBV của DN tham dự áp dụng Bộ chỉ số CSI. Kết quả cho thấy, sự tiến bộ của chính nhóm DN trong quá trình PTBV của DN trước và sau khi áp dụng Bộ chỉ số CSI và sự vượt trội của nhóm DN này so với các DN chưa áp dụng Bộ chỉ số CSI ở những khía cạnh chính của PTBV, như: quản trị DN, minh bạch thông tin, lao động, an sinh xã hội, dân chủ tại nơi làm việc, đóng góp và phát triển cộng đồng, bảo vệ môi trường... Khi đại dịch Covid-19 xảy ra năm 2020 tại Việt Nam, VBCSD-VCCI đã tiến hành khảo sát nhanh DN và kết quả cho thấy, những DN áp dụng triệt để

Bộ chỉ số CSI có sức chống chịu cao hơn rất nhiều so với nhóm DN chưa áp dụng hoặc áp dụng chưa triệt để.

Ghi nhận vai trò, lợi ích thiết thực mà Bộ chỉ số CSI mang lại cho cộng đồng DN Việt Nam, Chính phủ Việt Nam đã đưa Bộ chỉ số CSI vào trong các chính sách, văn bản pháp luật hỗ trợ DN PTBV, nâng cao năng lực cạnh tranh và cải thiện môi trường kinh doanh quốc gia:

- Theo chỉ đạo của Chính phủ tại Thông báo số 398/TB-VPCP, ngày 15/12/2015 về việc xếp hạng DN bền vững từ năm 2016, Bộ chỉ số CSI được sử dụng làm cơ sở để đánh giá, bình chọn các DN bền vững tại Chương trình đánh giá, công bố các DN bền vững tại Việt Nam hàng năm (từ năm 2016 đến nay). Chương trình này đã và đang nhận được sự đánh giá cao, tham gia tích cực từ các DN đa quốc gia, DN lớn của Việt Nam (Unilever, Coca-Cola, Suntory PepsiCo, Vinamilk, PNJ...) và nhiều DN nhỏ và vừa trong và ngoài nước.

- Nghị quyết số 19-2018/NQ-CP, ngày 15/5/2018 của Chính phủ về tiếp tục thực hiện những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia năm 2018 và những năm tiếp theo và sau này là Nghị quyết số 02/NQ-CP, ngày 10/01/2022 của Chính phủ về những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia năm 2022, giao nhiệm vụ cho VCCI và các hội/hiệp hội có liên quan phối hợp với các bộ, ngành áp dụng Bộ chỉ số CSI để triển khai các chương trình hỗ trợ PTBV DN và thực hiện đánh giá xếp hạng DN bền vững hàng năm thông qua áp dụng Bộ chỉ số CSI (Điều 24 về nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu). Từ năm 2019, Chương trình đánh giá và công bố các DN bền vững tại Việt Nam và Bộ Chỉ số CSI đã được VCCI đưa vào Kế hoạch triển khai Nghị quyết số 02/NQ-CP của Chính phủ hướng đến việc cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia.

- Chỉ thị số 13/CT-TTg, ngày 20/05/2019 của Thủ tướng Chính phủ về PTBV giao VCCI và VBCSD thực hiện chương trình đánh giá xếp hạng DN bền vững dựa trên bộ chỉ số DN bền vững CSI (Điều 5).

- Quyết định số 1362/QĐ-TTg, ngày 11/10/2019 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Kế hoạch PTBV DN khu vực tư nhân đến năm 2025, tầm nhìn 2030, trong đó yêu cầu VCCI xây dựng Đề án nhân rộng Bộ chỉ số CSI trong cộng đồng DN (Mục số 4 phụ lục kế hoạch PTBV DN khu vực tư nhân đến năm 2030 ban hành kèm Quyết định số 1362/QĐ-TTg, ngày 11/10/2019).

- Nghị quyết số 136/NQ-CP, ngày 25/09/2020 của Chính phủ về PTBV giao VCCI tiếp tục các hoạt động hỗ trợ, định hướng cộng đồng DN PTBV; tiếp tục thực hiện đánh giá DN PTBV dựa trên dựa trên bộ chỉ số DN bền vững (CSI) theo thông lệ quốc tế; công bố thường niên bảng xếp hạng CSI của các DN trên truyền thông đại chúng và nhân rộng áp dụng trong cộng đồng DN (Phần (v) Mục IV về nhiệm vụ và giải pháp).

Như vậy, bằng cách tiếp cận và xây dựng Bộ chỉ số CSI một cách khoa học, Bộ chỉ số CSI đã và đang chứng minh những tác động tích cực đối với DN góp phần cho nền thực hiện thành công các mục tiêu quốc gia về PTBV, chung tay vì một Việt Nam tốt đẹp hơn (Chi tiết về bộ chỉ số CSI tham khảo tại website: vbcsd.vn).

4. Một số khuyến nghị để tiếp tục lan tỏa PTBV DN thông qua Bộ chỉ số CSI

Trong suốt 7 năm qua, VBCSD-VCCI đã triển khai nhiều hoạt động truyền thông, thúc đẩy và hỗ trợ việc áp dụng Bộ chỉ số CSI trong cộng đồng DN Việt Nam, vừa đảm bảo tuân thủ pháp luật của Việt Nam vừa phù hợp với các yêu cầu và thông lệ PTBV quốc tế. Để Bộ chỉ số CSI được gần gũi và lan tỏa nhiều hơn nữa trong cộng đồng DN, trong thời gian tới, VBCSD-VCCI đưa ra một số khuyến nghị đối với các cơ quan, tổ chức và DN như sau:

4.1. Khuyến nghị với Chính phủ và các bộ, ngành liên quan

Các hoạt động của Chính phủ và các bộ, ngành đóng góp nhiều nhất trong việc thúc đẩy các DN tham gia thực hiện PTBV. Trong thời gian qua, Chính phủ đã ban hành các hệ thống chính sách, pháp luật và các chương trình chung về

PTBV, trong đó có các chính sách thúc đẩy khởi DN, nhưng vẫn cần tiếp tục theo hướng:

- Bộ chỉ số CSI là công cụ hữu hiệu hỗ trợ DN lập báo cáo bền vững (BCBV), cần thể chế hóa hoạt động lập BCBV để công bố và quản lý thông tin DN. BCBV đem lại lợi ích cho nhiều bên bao gồm cả DN (trong việc quản trị nội bộ và là công cụ “giao tiếp” với cộng đồng), với các nhà quản lý (các cơ quan quản lý nhà nước trong việc theo dõi việc tuân thủ các quy định của pháp luật về các vấn đề liên quan đến người lao động, bảo vệ môi trường, và trách nhiệm với cộng đồng), với các nhà đầu tư và công chúng.

- Xây dựng cơ chế để tích hợp/lồng ghép các yêu cầu/báo cáo của các bộ ngành khác nhau vào BCBV để giảm chi phí và nguồn lực cho DN. Bộ chỉ số CSI tích hợp các chỉ số mang tính bao trùm, liên quan đến các lĩnh vực về bảo vệ quyền lợi của người lao động, cải thiện môi trường lao động, bảo vệ môi trường, và nâng cao trách nhiệm xã hội của DN. BCBV của DN khi đó có nhiều thông tin liên quan tới các lĩnh vực quản lý nhà nước khác nhau, do đó, sẽ là nguồn thông tin tốt, sẵn có phục vụ công tác quản lý nhà nước. Vấn đề đặt ra là cần có cơ chế yêu cầu các bộ, ban, ngành khác sử dụng dữ liệu từ BCBV thay vì từng bộ ngành lại yêu cầu DN báo cáo riêng lẻ, gây mất thời gian và chi phí cho DN.

- Khi hoạt động lập BCBV trở thành yêu cầu bắt buộc, thì song hành với nó là hệ thống/chương trình giám sát việc thực hiện của các DN. Điều này yêu cầu phía Chính phủ có chương trình dài hạn về việc xây dựng cơ sở dữ liệu về BCBV của Việt Nam, thống nhất, chuẩn hóa báo cáo để việc xây dựng, cập nhật báo cáo không trở thành gánh nặng cho DN, đối với cơ quan quản lý nhà nước cũng sẽ dễ tiếp cận, sử dụng dữ liệu.

4.2. Khuyến nghị đối với các hiệp hội DN

- Các hiệp hội DN cần hiểu được vai trò của Bộ chỉ số CSI cũng như việc lập BCBV để từ đó có những hoạt động cụ thể có liên quan tới các hội viên của mình.

- Cử cán bộ tham gia các hoạt động về nâng cao nhận thức, nâng cao năng lực về việc áp dụng Bộ chỉ số CSI và lập BCBV do VBCSD-VCCI cùng các đối tác liên quan tổ chức trong nước và quốc tế để từ đó có thể tự triển khai truyền thông, tập huấn cho các hội viên.

- Các hiệp hội ngành nghề cần phối hợp cùng VBCSD-VCCI và các đối tác có liên quan xây dựng Bộ chỉ số DN bền vững riêng cho từng ngành, lĩnh vực hoạt động.

4.3. Khuyến nghị đối với DN

Các DN cần tự nhận thức vai trò quan trọng của quá trình PTBV và BCBV. Việc công bố BCBV đang trở thành thông lệ quốc tế nhằm giúp các DN củng cố tăng cường mối hợp tác với các bên liên quan, với nhà đầu tư và cộng đồng, đồng thời giúp các DN tăng cường quản lý rủi ro kinh doanh, nâng cao khả năng thích nghi trong môi trường thay đổi nhanh chóng và cạnh tranh hiệu quả hơn trong môi trường kinh tế hội nhập quốc tế. Do đó, các DN cần chủ động trong việc phân bổ nguồn lực và sắp xếp nhân sự dành cho hoạt động lập BCBV.

Chủ động tìm hiểu các thông tin liên quan đến việc lập BCBV. Hiện nay, VCCI là cơ quan đầu mối được giao cho việc chủ trì và thực hiện hướng dẫn về Bộ chỉ số CSI, nên các DN có thể liên lạc với VCCI và các chi nhánh của VCCI ở địa phương để tìm kiếm sự trợ giúp về kỹ thuật nếu cần./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. VBCSD-VCCI (2016, 2022). *Bộ chỉ số DN bền vững phiên bản 2016 và 2022*
2. VBCSD-VCCI. *Báo cáo so sánh nội dung Bộ chỉ số CSI và Tiêu chuẩn lập báo cáo PTBV GRI*
3. VBCSD-VCCI (2018). *Báo cáo đánh giá quá trình PTBV của DN, tham dự Chương trình đánh giá, công bố các DN bền vững tại Việt Nam giai đoạn 2016-2018*